

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 175

15 cèntims

6 setembre de 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CAMEROS, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÈFON 1114

—Tothom diu que la pesseta baixa, i jo trobo que les pessetes cada dia van més altes.

LA DEPRECIACIÓ DE LA PESSETA

Informe del C. S. B.

El Consell Superior Bancari ha publicat un Informe sobre la depreciació de la pesseta, que és veritablement una exposició i una solució magistrals del problema que avui tant preocupa al Govern i a totes les persones il·lustrades i al mateix poble, que si tal volta no es dóna compte d'on cauen els cops mortals que descarreguen sobre la seva economia, en sofreix palesament les conseqüències.

L'encariment de la vida radica en aquesta depreciació, i bé podríem dir en veritat que la cotització de la pesseta és el número índex d'aquest encariment. La relació no pot pas ésser més directa. Aqueix lluminós informe del C. S. B. té el seu origen en la Reial Ordre del 11 de març proppassat, i forma part del pla de política econòmica sobre canvis internacionals que el Govern desitjava que estudiés el C. S. B. per a orientar-se en tan important matèria.

En l'Informe es declara nul·la i sens valor tota la farmacopea dels curanderos de la moneda malalta: mesures monetàries, combinacions de crèdits, restriccions.

La malaltia de la pesseta sols es cura atacant les causes de la seva morbositat.

Sortosament, — tal volta diríem millor providencialment, — els grans problemes que afecten a les entranyes vitals de l'home, o dels pobles, no tenen pas solucions complicades. Si per cas som nosaltres qui les compliquem.

Per aquest motiu el C. S. B., després d'exposar en clara síntesi l'estat financer del món abans de l'any 1914 i les causes de la super-valoració de la pesseta durant la Guerra Gran i àdhuc un poc ençà, assenyalava fixament les causes de la seva desvalorització, concretant-les així: Errors comesos en la circulació monetària. — Anomalies en la vida del país, tant de caràcter econòmic com polític. — Dèficit de la Balança Mercantil.

Entre les anomalies anomena especialment la guerra del Marroc i el dèficit, ja crònic, dels Pressupostos.

Abans particularitza els errors de la primera causa de la depreciació de la pesseta, que són de caràcter monetari i, al nostre entendre, de no molta influència en aquest gran problema.

La guerra del Marroc sí que és una de les primeres causes de la depreciació de la pesseta perquè una sagnia com aquesta no pot comportar-se per tants d'anys sense que per dins i per fora no sofreixi fortes sotragades l'economia nacional.

El mateix podem dir dels dèficits crònics dels Pressupostos nacionals, perquè quan es fan crònics és quan fan esfereir el diner i, aleshores, fuig, en busca de més assenyades i estables economies, on pugui treballar amb repòs i profit, o cobrar tranquil·lament els cupons. Val a dir que el dèficit s'ha reduït quelcom mercès a la severitat administrativa del nou règim, encara que l'agreuació present del conflicte marroquí farà il·lusòries les esperances concebudes.

L'Informe que examinem concedeix influència decisiva en la depreciació de la pesseta al desnivell, o dèficit, de la Balança Mercantil. Aquesta afirmació la corrobora el C. S. B. amb la següent citació d'un judici autoritzadíssim. En efecte; el Comitè de pèrits (d'emissions, podem dir), de la Comissió de Reparacions, afirma en un recent famós *rapport* que "perquè un país vegi sostenir-se d'una manera permanent l'estabilitat de la seva moneda, és necessari, no solament la nivellació dels seus pressupostos, sinó la de les partides d'entrada i sortida que vénen i van per les fronteres nacionals. Han d'ésser pròximament iguals els cobraments i pagaments de fronteres enllà".

La falta de dades oficials exactes respecte aquest moviment econòmic, priva al C. S. B. de formular judicis exactes sobre l'abast d'aquest fenomen. Per això ha de limitar-se a tenir en compte les xifres oficials de la Balança Mercantil, l'eloqüència de les quals es ben patent:

L'any 1920 el dèficit fou de 418 milions. El del següent any s'elevà a 1,249 milions.

El de l'any 1922, a 1,583 milions. El de l'any 1923, a 1,197 milions, bé que les dades d'aquest any sols comprenen deu mesos.

El C. S. B. no vol ficar-se en el problema aranzelari, tan íntimament lligat amb el de la depreciació de la pesseta, però fa notar-ho amb molta cura.

I així, com de passada, crida fortament l'atenció respecte a "les dificultats enormes que al comerç d'exportació crea, fins quasi paralitzar la seva acció, en moltes ocasions, la manca de crèdit a llarg termini".

El C. S. B. explica en poques però comprensives paraules les posicions que a l'acabar la Guerra Gran prengueren totes les nacions, menys la nostra, per a la nova gran guerra que en el terreny econòmic s'anava a lliurar en tot el món, parlant de ço que s'ha fet a Espanya per a contrarestar els seus efectes. De la qüestió aranzelària (al nostre entendre cabdalíssima en aquell afer de la depreciació monetària), en diu poca cosa l'Informe del C. S. B. fixant-se molt més en la falta de mitjans amb què topa l'exportació espanyola per a desenrotllar-se. No obstant, no es mostra pas partidari de l'ajut oficial per mitjà de crèdits o garanties, que solen ésser en detriment de l'Economia nacional moltes vegades, si no es prenen les degudes precaucions.

El C. S. B. no és partidari ni de fer pujar l'or dipositat al Banc d'Espanya en aquest mal negoci de la depreciació monetària, ni de cap emprèstit d'or que resultaria pa per avui i fam per l'endemà.

Les conclusions que l'Informe proposa són:

La nivellació efectiva del Pressupost nacional.

Un règim d'economies veritables ajudat d'una acció fiscal encertada, gravant la riquesa que s'escapa fraudulentament de tributar, en comptes d'esprémer i atropellar als que suporten pacientment les càrregues de l'Estat.

Una política fomentadora de la indústria nostrada i del comerç exterior, com també de tots els productes de la terra.

L'auxili de l'Estat per a l'organització del crèdit, però sense comprometre mai els seus interessos.

Aqueixes són, al nostre entendre, les conclusions cabdals de l'Informe del C. S. B., però entenem que en falta una, sigui dit amb el degut respecte, i és la següent: Una política aranzelària prudent però ben encarada al foment de la producció nacional.

NOSTRE COMERÇ EXTERIOR (DADES OFICIALS)

Importacions d'articles fabricats:

Any 1921, per valor de	1.258 milions de pessetes
Any 1922, » » »	1.399 » » »
Any 1923, » » »	1.621 » » »

Importació total en 1923 3.056 milions de pessetes

Importació de manufactures en 1923 1.621 » » »

és a dir, el 53 per cent de la importació total; tant per cent que ans de la guerra no havia sobrepassat mai el 35.

I els economistes francesos s'esgarriren perquè la seva importació de manufactures arriba a un 13 per cent!

Mots del dissabte

EGOISME I SOLIDARITAT

"Hem de defensar la solidaritat social. Ens hem d'ajudar els uns als altres. L'obrer que no es vol sindicat perquè no es considera explotat, és un ésser egoista". Suposant que allí on ha escrit *solidaritat social* el senyor Joan Ventalló en *El dret de sindicació* (CATALUNYA SOCIAL, 23 d'agost), ha volgut escriure *solidaritat obrera*, concepte més avinent amb el sentit general de l'article (perquè *solidaritat social*, i *organització obrera*, en el sentit que la predica, són conceptes antagònics), considero la frase transcrita com a central del seu article i em proposo contestar-la. A ma pregunta de si és just que es faci sindicat un obrer que no es sent indefens ni es troba feble en la "lluita contra el capital", s'exclama, tot escandalitzat: "Quin egoisme és aquest, Sr. Rucabado?" I seguidament dona a entendre que no és *just* ni *lògic* ni *cristià*, "que els obrers que viuen tranquils perquè guanyen una bona soldada i són estimats per llurs patrons, no ajudin a aquells que són sotmesos a una explotació iniqua". "Aquestes doctrines (les meves) les considero antisocials i anticristianes. El Sr. Rucabado ens ve a dir amb bones paraules: Si jo em guanyo bé la vida sense necessitat de sindicat-me, per què he d'ajudar als altres?" I repeteix l'autor encara: "No és això un egoisme?"

Parlem-ne d'aquest egoisme i d'aquesta solidaritat. La paraula *egoista* és el primer insult que tenen a la boca els sindicalistes en la primera fase del seu proselitisme. Després de dir-li *egoista* a l'obrer que no es vol sindicat, que no vol, segons ell, "ajudar als seus companys", li diuen: *traïdor a la classe obrera*, i després: *esquirol*, *groc*; a València usen oi més el terme *arrimat* (arrimat als patrons). Més tard, el motegen amb un terme terrible, que conté l'ofensa màxima: *confident*. Més tard, ja s'acaben els mots, i entren els *actes*. L'obrer que no es vol sindicat de grat, és compellit a fer-ho per la força, sota amenaça de mort. Si la fermesa del condemnat és tanta que es produeix l'atemptat, i l'obrer no sindicat cau o és agredit, corre per les colles sindicalistes aquesta frase: "Li està bé, per amic del patró, per egoista!"

El càstig de l'egoisme és la pena de mort en-

tre els partidaris del sindicalisme. Qualificar un home d'*egoista*, és un judici que en la vida del món tots fem amb massa freqüència. Despreciar a una persona per son egoisme, és una sanció que *si de debò és merescuda*, sembla proporcionada a la quantia de despreci al pròxim que l'actitud de l'egoista *veritable* conté. Però *condemnar a mort* als egoistes és una sanció que, francament, fa recordar a un hom, en l'escalat categòric de valors morals, que hi ha quelcom més odiós, més vil, més inhumà, més criminal que el "despreciar al pròxim", que el "no ajudar al pròxim", i és "matar al pròxim".

Explotar els obrers, no sentir-se germà dels obrers, no ajudar els obrers, són vituperables coses, però *matar els obrers a trets de pistola*, és sens cap mena de dubte cosa moltíssim més greu, moltíssim més infame. I l'home que està disposat a matar companys a trets de pistola és sens cap mena de dubte moltíssim més odiós, repugnant i diabòlic que no pas aquell que simplement es desenten del bé dels companys. I si la consciència humana ens dicta fugir de l'egoista, rebutjar l'individu pervers que és indiferent a la sort dels germans seus, amb molt més imperi ens mana fugir i rebutjar i condemnar l'individu de perversitat incomparablement més grossa, que a germans seus, sigui per la causa que sigui, està disposat i està preparat per llevar-los la vida.

Sr. Ventalló: tan horrible és aquest delictes d'egoisme, que mereix que es tregui la vida del qui n'és culpable? Més que delictes, ni pecat, l'egoisme ens semblava una qualificació despectiva, sovint superficial, com tantes se'n fan, i tan provisionalment; no sabem que cap codi penal defineixi el delictes d'egoisme ni li previngui cap penalitat. Suprimir a mà armada els egoistes; això seria la quintaessència del radicalisme moral!

Sr. Ventalló. Jamai des de que las virtuts cristianes són predicades sobre la terra, jamai s'ha considerat que un treballador modest i humil (rellegeixi bé ço que jo deia) que *confiant amb la Providència*, i refiat de les seves moderades forces i de l'auxili del Cel, amb esforç i constància devingui un petit propietari (rellegeixi ço que sobre aquest punt precisament diu Lleó XIII), tingui un petit reconet, i estigui content de la seva sort, sigui un egoista. Si la definició de l'egoisme que vostè fa, arrossegat pel corrent sindicalista, qualificant amb tanta injustícia el meu tipus d'*obrer CRISTIA* isolat, fos bona, serien institucions fomentadores de l'egoisme les Caixes d'Estalvi, les Cases Barates, tot institut de previsió, i deixarien

d'ésser virtuts humanes la humilitat, la modestia i l'economia.

Que un obrer isolat i d'esperit conservador, vingui obligat *ni moralment* a sindicar-se, per cooperar al bé d'altres obrers, ho nego amb totes mes forces i ho negaré mentre visqui. A tal oblit del sentit moral del cristianisme hauríem arribat, a còpia de tantíssim materialisme sociològic, que ja no sabríem que la *virtut* cristiana conté en si mateixa tota l'essència de la solidaritat humana? (Dic de la solidaritat *humana*, com podria dir, de la solidaritat *social*; perquè jo, com a cristià les accepto, perquè corresponen a un llenguatge no distint del nostre quan parlem de caritat cristiana.) Tan lluny ens trobem ja de la recta doctrina que se'ns hauria esvaït la fe en la força individual poderosa de l'*exemple*? L'obrer que dóna *bon exemple* de vida recta i austera als obrers seus companys, fa més, moltíssim més a favor d'ells, que no pas que es sindicqués i es deixés arrossegar amb ells a ignots abismes. L'obrer que amb l'honestetat de sa conducta i l'observància de les virtuts familiars arriba amb fe i confiança en la Providència a un benestar relatiu, ajuda més, moltíssim més, als seus companys amb la potència edificadora del bon camí que no pas si cedint a un mal entès corporatisme donés amb sa inscripció el seu sufragi als mitjans perillosos i a les finalitats tèrboles de la coalició i la vaga.

Però més força que tots els arguments tenen de vegades les actituds, senyor Ventalló. Aquest obrer isolat, que vostè diu que jo he

creat posant-li la meva pròpia ideologia, i fent-lo girar a l'entorn dels meus propis prejudicis, *sóc jo mateix*. Jo sóc obrer (dependent del comerç). Mai no ho he amagat.

I públicament, i per escrit, i precisament des d'aquestes mateixes planes, he anunciat mon propòsit de *no sindicar-me, de no fer vaga, si guin quines siguin les conseqüències que això em reporti*. Jo mateix resulto, doncs, ésser aquest *egoista* que vostè diu. Jo mateix, doncs, sóc aquest culpable de "pecat contra la solidaritat obrera". Quan cito l'obrer cristià isolat en funció d'exemple, naturalment que no em cito a mi mateix, sinó a l'ideal a què jo aspiro i a casos vivents que em fan admiració. Però quan el cito per a defensar-lo contra els qui volen fer-lo sindicat per força, *em defenso realment a mi mateix*.

Ja sé, senyor Ventalló, que vostè no portarà son judici amb el rigor lògic de trobar justa contra el meu *egoisme* la pena de mort. Sobre-tot, entrarà per molt en el respecte al meu cas personal la consideració que jo no estic pas indefens, tenint en la mà dreta, en defensa del Jo obrer, la ploma del Jo escriptor. Però jo pledejo amb tota la meva ànima, cobrint-los amb el meu cos, per tots aquells obrers i dependents que pensant com jo i sentint com jo, i judicant com jo la qüestió social i les qüestions obreres, no volen la star ni tenen una ploma. Amb aquests que dic, són amb els que jo em sento solidari.

R. RUCABADO

El Comunisme prop de casa i dintre de casa

Aquests dies, distreta l'opinió pública amb les males noves del Marroc, no s'ha fixat en els perills comunistes per què han passat els nostres veïns portuguesos. Per un voler de Déu no ha triomfat a Portugal una conspiració dels comunistes, que tenia arrels i ramificacions en l'exèrcit i especialment en la marina, que es veu que respon bé al nom femení que porta. La marina portuguesa fa sempre bona cara a tots els conspiradors i revolucionaris i és un element sempre disposat a la revolta.

El Govern portuguès s'adonà del perill que corria per la providencial imprudència d'un dels conspiradors, i pogué contrarestar oportu-

tunament i amb plena eficàcia els treballs dels seus enemics. I, en anar aquests a posar en pràctica el projecte, es trobaren amb les portes tancades a tot arreu i amb els punts estratègics presos per endavant militarment.

Els principals conspiradors estan presos, però ni el Govern portuguès ni els portuguesos acabats resten tranquils encara. Molts d'aquests se'n van de les principals poblacions cap a l'estranger per la por ben fundada que l'intent comunista es repetirà i pot reeixir.

Ara bé; aquest perill no el tenim lluny de nosaltres (a Rússia, posem per cas), sinó a les portes de casa, dintre a casa mateix en part. Tant és així, que una volta triomfant el mo-

viment comunista a la veïna nació, se n'haguera produït un altre de similar a Espanya.

Es cert que el nostre Govern s'ha cregut en el deure de pendre determinades precaucions per tal de fer impossible la realització del dit intent; cosa que és d'aplaudir com tot quant es faci per allunyar perills d'aquesta mena.

Mes no ens fem il·lusions. El perill comunista és un fet real, cada dia més gros i cada dia més ferm. No basta apartar-ne la vista, o fer com qui no el veu, o arronçar-se d'espatlles davant del fet viu que ens preocupa.

Cal tenir en compte que una nació immensa

i poderosa com Rússia (per mal governada que estigui), treballa per expandir el foc del comunisme a tot arreu del món, començant pels pobles més ben preparats per a cremar-se (com Portugal i), i que és per a la Rússia soviètica qüestió de vida o mort que el foc es propagui i abranti tots els pobles que pugui, i com més, millor.

Mirem el que fan ara les nacions balcàniques per lliurar-se del perill comunista i aprenem bé la lliçó i practiquem-la.

ABECEDA

TRIBUNA LLIURE

La defensa de l'obrer

Que ningú no vegi en les nostres afirmacions el desig de molestar els que no pensen com nosaltres. No hem tingut mai la pretensió de dogmatitzar i, per tant, les nostres paraules tenen únicament un valor personal. Creiem que no hi cap escriptor intangible, per prestigiós que sigui, i que totes les qüestions de caràcter opinable es poden discutir lliurement. Hem estat sempre tan tolerants que mai no ens havem ofès ni algú ha combatut les nostres opinions.

Invocant el nom de la tolerància, anem a parlar breument del dret de vaga.

Creiem que aquest dret no es pot combatre ni amb sofismes ni molt menys amb sil·logismes.

Algú ha dit: la vaga com a conseqüència natural porta vessament de sang, fam i empresonaments, *ergo* la vaga és dolenta.

Emprant el mateix sistema de combat, nosaltres podríem dir: la vaga obliga moltes vegades els patrons a fer justícia i amb ella s'obtenen millores en la vida del treball i augments de jornal, *ergo* la vaga és bona.

Veieu com el dret de vaga no es pot combatre, ni defensar amb sil·logismes?

La vaga general que té una tendència francament revolucionària, pot combatre's, però no aquelles vagues que han estat provocades per una causa justa.

Si el patró té el dret d'acomiar els obrers que no li convenen, per què l'obrer no ha de tenir també el dret d'abandonar el treball quan el patró es nega a concedir les millores justes

que demana? Quin concepte es té de l'obrer catòlic? Es que els nostres obrers són bous junyits a una carreta que l'han d'arrossegar vulgues no vulgues? Hem de predicar que l'obrer respecti el patró que té consciència dels seus deures, però quan li nega allò que és just, té el dret de dir-li: no treballaré fins que em siguin reconeguts els meus drets.

Aristòtil deia que eren esclaus tots aquells que havien de treballar per satisfer les necessitats de la vida. Els catòlics tenim un concepte més enlairat del treball i de l'obrer. Aquest no és un esclau sinó un ciutadà lliure, una persona política a la qual es reconeixen tots els drets de ciutadania. Per tant, si és un home lliure, per què no pot dir al patró amb el qual ha fet un contracte de treball: no em convenen aquestes condicions?

Un dia em contava un obrer catòlic que a la colònia on treballava s'hi havia declarat una vaga, per un acte d'injustícia que havia comès el patró. Nosaltres no en volem fer de vagues, però de vegades les circumstàncies obliguen a fer-les. El fet era el següent: Feia temps que no plovia i com que l'aigua del riu escassejava, el patró es va veure obligat a fer funcionar les màquines amb força motriu. Cridà als obrers i els va dir que mentre no hi hagués aigua els rebaixaria el jornal. Els obrers s'hi varen conformar. Però al cap de pocs dies va ploure molt i l'aigua del riu fou abundant. Passaven les setmanes i el patró continuava fent la reducció indegudament. Els obrers varen reclamar el jor-

nal que els corresponia, i el patró es negà a restablir-lo. Què havien de fer els obrers? No tenien altre recurs que acudir a la vaga. Abandonant el treball varen aconseguir que fossin reconeguts els seus drets. Qui fou el responsable de la vaga, els obrers o el patró?

En una societat ben estructurada, les vagues serien ilegals. Però què han de fer els obrers si no existeix un organisme que solucioni amb estricta justícia els problemes socials? No sabem que en aquest país per guanyar un plet no cal tenir raó, sinó tenir influència? Podrien els obrers, que no tenen influència social, lluitar contra els patrons poderosos que compten amb mitjans per a imposar llur criteri?

A Alemanya s'ha donat el cas que han pledejat l'emperador i un pagès, per disputar-se la possessió d'un terreny, i el jutge ha fallat a favor del pagès. Oh! quina justícia més recta i admirable! Aquesta justícia no es concep als pobles llatins. El dret a casa nostra té molt poca consistència. Qualsevol persona que tingui una mica de sentit jurídic sap que les lleis estructuren els pobles i que sense el respecte a les lleis és impossible que funcionin normalment. Els atacs al dret van de retop contra la societat.

En un poble desorganitzat com el nostre, on tots els homes porten un anarquista a dintre, i on s'imposen el favor i la influència, què han de fer els obrers quan es consideren vexats?

Per tant, jo opino que les vagues, quan responen a una finalitat noble i justa i no són inspirades per un desig d'odi i de destrucció, són lícites. Fixeu-vos bé que dic opino i que no faig cap afirmació. No vull imitar els que afirmen rotundament que totes les vagues són revolucionàries i que els obrers catòlics no poden ésser partidaris de la vaga.

Roma abans no fa una definició s'hi pensa molt. Moltes vegades consulta eminents juristes de reconeguda capacitat jurídica i després de fer estudis pregons defineix.

En canvi, entre nosaltres són molts els que defineixen i dogmatitzen amb una facilitat pasmosa.

Podem afirmar, per exemple, que una vaga general revolucionària és dolenta perquè tendeix a desorganitzar l'Estat i va contra la col·lectivitat, però no podem dir el mateix de les vagues parcials promogudes per una causa justa.

Per combatre la vaga s'esmenten les pèrdues

i les víctimes que origina. Ah! si es fes una estadística de les víctimes del capitalisme!

D'ençà de la desaparició dels gremis, per influència de la ideologia que va predominar en els homes de la revolució francesa, quants crims s'han comès en nom del lliberalisme i de la llibertat!

Diu Toniolo que l'associació és l'empar de l'individualisme emancipat. Així és, en efecte.

Desfeu les organitzacions obreres i declareu il·lícita la vaga, i els obrers tornaran altra vegada a ésser explotats.

No recordeu que no fa molts anys guanyaven tres pessetes diàries, i es posaven a treballar a les cinc del matí? No sabem que les pobres obreres de l'agulla guanyaven sis rals diaris i havien de treballar moltes vegades fins les dotze de la nit?

Qui pot negar que els dependents de comerç, la classe més soferta, han estat i són encara molts d'ells ignominiosament explotats? No sabem que la prostitució obeeix a causes econòmiques? Com volem que es casin aquests pobres dependents que guanyen un sou misèrrim? Ah! quina responsabilitat més gran davant de Déu!

Qui els ha de solucionar aquests problemes? Qui l'ha d'aturar l'egoisme desenfrenat dels patrons?

Per combatre la vaga es parla també del mal tracte que els vaguistes donen als esquirois. Doncs, què volem que facin? Es just que s'aprofitin del plantejament d'una vaga per perdre el pa als seus germans? Ah! que poc humans són els que condemnen l'antipatia dels obrers! Els esquirois saben moltes vegades que els obrers sostenen una vaga justa i no obstant s'ofereixen a qualsevol preu. Es això digne?

Els obrers americans odien els negres perquè aquests han aconseguit introduir-se a les fàbriques i a les mines en temps de vaga.

A Barcelona hem vist declarar-se en vaga els carreters i arribar l'endemà quatre o cinc cents murcians a ocupar els seus llocs. Han de veure amb bons ulls els obrers aquesta suplantació?

Si combatem els sindicats i declarem que és il·lícita la vaga, i no fem res per evitar les conseqüències de l'egoisme de molts patrons, és preferible que els obrers catòlics es posin una túnica de penitent i se'n vagin al desert a menjar herbes i llagostes. Al capdavant allí estaran millor que a la fàbrica.

JOAN VENTALLÓ

Aquest número ha passat per la censura militar

La donzella frivola

(Continuació)

El pare de la Isabel, quan va conèixer les greus acusacions de l'Emília, va pensar: "Aneu a saber si ella també està enamorada de l'Eduard i no vol que es casi amb la meua filla". Però després va reflexionar i va dir: "I si fos cert?" De vegades les aparències enganyen.

A París hi tenia bons amics i li seria cosa planera esbrinar si l'Eduard era, efectivament, un mal home. "Seria ben sensible, pensava, que la meua filla tingués el primer desengany. Oh! si amb diners pogués comprar la seva felicitat!"

Al cap de pocs dies va rebre una carta d'un bon amic de París. Abans de descloure-la va sospirar llargament. "Heu's aquí que tinc a les meves mans la felicitat o la dissort de la meua filla". Nerviosament, desclogué la carta i la llegí amb una mica de temença. Llençà la carta damunt de la taula amb un gest d'indignació i, cloent els punys iradament, exclamà amb veu adolorida:

—Ah, miserable! Volies unir-te amb la meua filla per satisfer les teves baixes concupiscències!

Passaven els dies i els seus llavis emmudien per no trossejar el cor de la Isabel.

Un dia la seva filla va dir-li:

—Veritat, papà, que és estrany que l'Eduard no vingui a veure'm?

—Seu — exclamà el pare; — és hora que coneguis ja la veritat. Tot el que va dir-te l'Emília és veritat. L'Eduard és un mal home.

—Per què acuses sense proves? — respongué la Isabel amb una gran vivacitat.

—Si no tingues proves no l'acusaria. Cal, filla meua, que renunciïs a un amor impossible. L'Eduard no és per tu ni per cap dona que sigui honesta.

La Isabel, amb els ulls humitejats, exclamà:

—Per què m'ha enganyat si jo no li he fet cap mal?

—Mentre jo sigui ric tindràs al teu entorn un vol d'admiradors.

La Isabel, per distreure's, davallà al jardí. Les ombres de la nit embolcallaven la terra. El sol s'havia ja estibat darrera les mun-

tanyes i en la planura del cel tremolaven les primeres estrelles. Els núvols que havien seguit el camí triomfal del sol sagnaven encara lleugerament. La Isabel caminava amb una mica de somnolència dins la quietud dels camins. L'aigua del brollador remorejava suaument.

La Isabel, en el silenci de la nit, va plorar... I no plorava pas per haver perdut l'amor de l'Eduard, sinó per haver estat enganyada. Si ella era tan estimada, per què havia de plorar la pèrdua d'un adorador?

—Ah! malvat — exclamava amb una gran indignació, — m'has enganyat! Què diran les meves amigues quan sàpiguen que s'ha befat de mi?

Les ombres de la nit havien ja envaït els camins quan la Isabel abandonà el jardí.

Passaven els dies i la Isabel anava emmalaltint. Malgrat la seva frivolitat, l'engany de l'Eduard l'havia colpit.

L'Emília anà a veure-la.

—Em vas ofendre — li va dir, — però et perdono. Les meves acusacions han resultat certes i, per tant, la meua bona intenció resta ben manifesta. Cal, amiga meua, que siguis forta i no et deixis dominar pel sentiment. Seria sensible que emmalaltissis per un home pervers que volia enganyar-te. Ets bona, però ets frivola. Cal que aprofitis aquests moments de dolor per a desvetllar el teu esperit ensonyat. Deixa les llàgrimes per a les dones febles. Redreça't i segueix el camí de la vida amb el cap ben alt i l'esperit ben serè. Si ets feble tu no en tens la culpa. La té el teu pare que t'ha tractat sempre com si fossis una nina de porcellana. Quan una dona és forta no trontolla encara que el dolor unglegi la seva ànima.

Després d'una petita pausa, seguí dient:

—He aconsellat al teu pare que et porti lluny de la ciutat. En aquella casa que teniu a Roquesaltes recobraràs la salut perduda. Et convé un repòs absolut.

—Creus tu — digué la Isabel — que podria avesar-me a la vida rural? Com podria viure al costat d'aquella gent rústega que ignora les pràctiques més elementals de la vida social? Ah! No, Emília; si m'haig de

morir deixeu-me cloure els ulls al costat vostre. A mi la Naturalesa no em diu res. La quietud dels camps m'ensopeix i aclapara.

—La Naturalesa, amiga meva — exclamà l'Emília, — únicament es mostra bella a aquells que saben estimar-la. Les muntanyes i els camps s'han de saber esguardar amb una mica d'innocència. El teu esperit necessita repòs.

Arribà la primavera. El cel s'inundà de llum i es perfumaren els aires. Van descloure's les roses i les campanetes multicolors s'enfilaven paret amunt del jardí. La prima-

vera va teixir una túnica verda per a cada arbre i féu volar els ocells sota la blavor del cel amb un gran frissament d'ales.

Arribà el dia de la partença. L'auto que havia de conduir la Isabel a Roquesaltes trepidava al jardí. Ella abraçà fortament el seu pare, que tenia els ulls humitejats, i s'allunyà acompanyada d'una serventa.

L'auto deixà enrera una nuvolada de pols i es va perdre carretera enllà...

MARIA BONSHOMS

(Continuarà)

Veus de combat

L'avantguarda social cristiana

Les hores de lluita, bé que feixugues, són glorioses pel gladiador que surt del combat coronada la seva testa amb el llorer i l'espasa brillant alçada a la mà. Ell és el símbol de la fe activa. La fe en el seu esforç i en el mestratge que l'ha predisposat a la batalla gloriosa.

Aquí també tenim fèrvids gladiadors. Són els que creuen que no en va han passat vint segles de sacrifici heroic. Són els que busquen la llança i s'ensinistren en l'art de batre l'enemic. Són els que, prenent el guiatge de la Santa Creu, van pel món seguint totes les seves contrades i predicant la doctrina de l'amor. Són els que mai s'aturen per difícil que sigui el camí, car porten el cor revifat amb el simbòlic manà. Són els que, en plena eixorquia d'ideals, es senten triomfadors, enlairant ben alta la divisa de Crist. Són, en altres mots, els que fan professió de fe cristiana i no temen les ires ni els menyspreus; els que, en la sòrdida tragèdia de tots els moments, tenen paraules de consol i paraules de claredat. Els deixebles i apòstols alhora de l'escola social cristiana de Catalunya, que veneren i acaten els altíssims ensenyaments d'un Balmes, d'un Torras i Bages...

Les dues forces ideològiques

Però, ai! també n'hi ha l'altres que s'apresten a la lluita. D'altres n'hi ha que tenen fe en el combat. Homes de voluntat enèrgica que, creient en la seva ideologia, disconformes amb

la general apatia i egoisme, busquen, cerquen, furguen les entranyes del món per tal de trobar un benestar.

Enfront de la doctrina salvadora, la única doctrina veritat, la nostra, una nova doctrina es predica a les multituds. I aquesta doctrina, per trist que sigui confessar-ho, té un gran nombre de prosèlits en tot el món. Davant del cristianisme, el socialisme.

Dues doctrines antagòniques

Cal evitar confusions. Són dues doctrines antagòniques el cristianisme i el socialisme. La una parla als homes de Déu i l'altra els en aparta. La una té com a norma l'esperit del propi sacrifici i l'altra predica el sacrifici del pròxim. El cristianisme predica l'amor i la igualtat i el socialisme predica l'egoisme i la tirania.

Què és el socialisme

Avui tothom parla i discuteix sobre el socialisme i ben pocs, certament, són capaços de definir-lo i indicar els seus trets essencials. Socialisme i revolució social es confonen en la ment de la gent. Molts dels mateixos que fan fe de professió socialista ignoren el contingut de la doctrina llur. La majoria, obligats a treballar del matí al vespre per guanyar penosament llur vida, mancats de tota tutela social, creuen que el socialisme els ha de portar un paradís terrenal i, si no tant, estan convençuts almenys que el socialisme els

portarà un millorament, una dignificació de la seva vida.

Els altres, els que en blasmen, no el coneixen pas millor. M'atreviria a dir que encara el coneixen pitjor, i que repudien el socialisme no pas precisament per utòpic i desencertat en l'ordre essencial humà, sinó per l'amenaça que representa com a sistema econòmic als egoismes llurs.

Talment, definir el socialisme és quelcom difícil. La vaguetat filosòfica característica d'aquesta doctrina fa que els seus principals corifeus escorrin el bulto, com se sol dir vulgarment, i és que el socialisme no és sinó una negació filosòfica i una afirmació econòmica.

El socialisme com a doctrina econòmica

Emprant paraules del volgut mestre, l'insigne canonge i humanista doctor Llovera, la democràcia social, collectivisme o socialisme nacional, vol que tots els mitjans de producció passin a ésser de propietat de l'Estat democràtic, el qual s'encarregarà d'organitzar la producció i distribució dels béns econòmics.

D'aquí que el programa socialista compregui dues parts. Una negativa i l'altra positiva.

Panorama universal

L'aspecte que presenta el món actual és el d'una quasi pau que trontolla a l'envestida de qualsevulla caprici d'una gran potència. És una ficció de Societat de Nacions, que estatjada a Ginebra, d'esquena a Roma, ha tingut de canviar de postura i reconèixer la gran i suprema potestat espiritual del Vicari de Déu. És l'activitat cancelleresca insana i la multitud famolenca russa.

Per damunt de la política, la sociologia

A la crisi de les idees sempre segueix la misèria dels pobles, i a la misèria dels pobles l'odi en l'individu. Res més cert que aquell aforisme castellà "donde no hay harina todo es mohina"; per això esdevé interessant i aguda la crisi social. Per això avui té una importància sobre la política, la sociologia. I tots els il·lustres pensadors mundials cerquen la solució del problema social, per tal de salvar la civilització.

La veu de l'Església

Una sola veu autoritzada, veu sobrenatural, però amb misteriosa eficàcia, guia la civilització. És la veu de l'Església catòlica. Més fresca i suau que mai, Ella ha dictat la última sentència. I al seu convit una reacció espiritual s'ha iniciat. Als crits de guerra social llençats per boques sacrílegues, qui en fan acompanyament amb espetec de fusells i metralla, la Santa Església Catòlica oposa un gest de mansuetud.

F. MANICH YLLA

EL CONGRES LITURGIC DE MALINES

Encara s'escorregué una errada en nostre article anterior, sortint Mont Cassar, on havia de dir Mont César, abadia benedictina situada prop de Lovaina, on es celebrà la diada litúrgica posterior al Congrés.

El número 88 del nostre estimadíssim col·lega la revista montserratina *Vida Cristiana*, portaveu del moviment liturgista de Catalunya, publica una ampla crònica del Congrés de Malines, en ses pàgines 358 a 368, que recomanem a tots els qui vulguin assabentar-se extensament de l'obra realitzada en aquesta interessantíssima assemblea, impressió que té el valor d'ésser redactada pels mateixos benivolguts amics nostres que hi assistiren.

SÉRIE DE DICCIONARIS MANUAIS

Diccionari Català - Castellà

Preu: 7 pessetes

Diccionari Català - Castellà

Preu: 7 pessetes

d'acord amb les normes de
l'Institut d'Estudis Catalans

per

J. CIVERA I SORMANI

Es venen a totes les bones llibreries. Dipòsit: Impremta Ràfols, Portaferrissa, 51

La història de sempre

A propòsit del descans dominical

Rebem notícies molt desagradables del que està passant en una ciutat fabril de Catalunya a propòsit del descans dominical.

La història de sempre! Sembla que entre nosaltres el proletari està condemnat a no aconseguir fer respectar els seus drets si no és per la força i la violència. I després, de què es queixaran els patrons?

A la ciutat a que ens referim passava el mateix que en moltes altres ciutats de Catalunya: tots els matins dels diumenges es treballava desesperadament fins més enllà de migdia. S'aconsegueix, malgrat les intrigues d'una gran part de la classe patronal i l'apatia de gairebé totes les persones influents, que, gràcies a la bona voluntat del Delegat Governatiu, es tanquin els establiments els diumenges. Era el compliment d'una Llei del Decàleg i Llei en senyals de l'Estat.

La cobdícia famolenca dels comerciants se sentí ferida: la pesseta es veia amenaçada, o al menys ells així s'ho pensaven.

Què succeí? El de sempre; el peix gros es menja el peix petit... Els patrons criden, s'esparveren davant del que pot passar pel compliment de la Llei de Déu... Cerquen subterfugis per esquivar el compliment de la Llei; seran mitjans indecorosos i grollers... Tant se val! Els dependents demanen allò que és ben seu... Sí, però per damunt dels interessos i drets dels humils hi ha l'avarícia desenfrenada dels patrons.

S'ha acudit a la coacció obligant els dependents a firmar documents contra els seus propis interessos; els patrons han amenaçat amb acomiadar els dependents que intervinguin en aquest afer que amb tota legalitat tenen dret de portar a terme... I com passa sempre: la pesseta ha sortit en defensa de la pesseta; s'han untat amb plata mans venals.

Els amos pensen tenir el plet guanyat; diuen que tornaran a obrir i fer pessetes els matins dels diumenges, i que els dependents s'hauran posat en diricul. El que passarà nosaltres no ho sabem.

Sabem el que passa i el que està passant: o sia la història de sempre... A hores d'ara el president del Sindicat Unic ja convida els dependents a anar a la lluita en companyia d'ells... Si els dependents ho fessin, si acudissin a la violència, si aquesta conducta dels pa-

trons fes explotar l'odi del proletari, qui en tindria la culpa?

Què trista que és aquesta història! Però és la història de sempre...

TEOFIL

Contra les modes impúdiques

La veu de l'episcopat

De totes les diòcesis d'Espanya s'alça la veu prestigiosa dels Prelats condemnant severament la impudícia de les actuals modes femenines, i castigant amb rigor ben merescut les dones que les segueixen.

Totes aquestes veus vénen a dir fonamentalment el mateix, encara que cadascuna respongui, naturalment, al caràcter especial de cada diòcesis. Alguns dels venerables Prelats s'han cregut en el cas, com els de Pamplona i de Tortosa, de fixar-se en les audàcies d'aquestes modes, que ni l'angelical candor de les nenes respecten.

El primer trona indignat davant d'aquests escàndols, i després de dir que avergonyeixen les mateixes bacants paganes, escriu amargadíssim, ple de zel per la glòria de Déu, aquestes vibrants paraules:

"Había qque apresurarse, siguiendo la moda inmoral, a poner en gravísimo peligro la inocencia de las niñas; había que profanar esos lirios con modas vergonzosas; y ahí se las ve también, por culpa y pecado de sus padres, por las calles, plazas y ¡templos! con faldas o tuniqueillas que parecen simples chaquetillas, vestidas cortísimamente interior y exteriormente, e imitando el frenesí licencioso de la desnudez de brazos, cuello y algo más de las mayores".

Per això en la part preceptiva de la Circular hi ha aquesta categòrica disposició que estimem, com les altres, excepcionalment encertada:

"2.º Prohibimos que en los colegios dirigidos por Religiosas se toleren en sus niñas alumnas las anticristianas modas que condenamos en esta Circular".

Verament és un dolor veure les carreres de noies que van als indicats establiments d'ensenyament mig despullades al costat de les monges, acompanyants que semblen l'encarnació del pudor i de la innocència.

Quin contrast, Senyor! Quin escàndol!

S.

El que passa

ESPANYA ENDINS

El líder socialista Largo Caballero publica un article en un diari de Madrid anunciant que l'hivern pròxim serà d'angoixa i misèria per a les classes obreres. L'èxit de la política aranzelària que va implantar-se fa un parell d'anys, és verament espeterrant. De segur que també n'és partidari d'aquesta política En Largo Caballero.

Pau Iglesias, el vell lluitador socialista, ha publicat un article — programa del partit que comanda — en el qual aboga per la repoblació forestal. En quelcom havíem d'estar conformes ell i nosaltres. També demana que desapareguin els espectacles i distraccions salvatges, embrutidors i grossers. Si que afina la punteria cap al poder el vell patriarca del socialisme espanyol! Si ho sap en Lerroux...

La *Gaceta* ha publicat el Contracte dels serveis telefònics celebrat entré el Govern nacional i la Companyia ianqui-espanyola que presideix el Marquès d'Urquijo. És molt interessant.

ESPANYA ENFORA

El succés de la setmana és la reunió a Ginebra de la Societat de les Nacions, reunió que ve a ésser un complement de la Conferència de Londres. Els preliminars de l'assemblea flairen bé, i faci Déu que tot en bé acabi. La influència de Londres es deixa sentir fortament a Ginebra, però mentre la magna assemblea comença l'estudi de la qüestió de la pau mundial, s'ha deixat sentir una veu forana autoritzadíssima — la del canceller alemany, doctor Marx — que demana, com a qüestió prèvia, la revisió del Tractat de Versalles (sense anomenar-lo) en una de les seves definicions bàsiques, tal volta la més important del famós Tractat: la culpabilitat de la guerra. I Alemanya en pes fa cor amb el pacifista doctor Marx protestant contra la culpabilitat de la Guerra Gran, culpabilitat que els aliats obligaren a declarar als representats alemanys en les angoixants sessions de Versalles, que precediren a la imposant sessió en què el Tractat va firmar-se.

Cal confessar que sense esbrinar bé aquest punt fonamental, no hi haurà una pau estable a Europa, per més que s'hi entesti la Societat de les Nacions.

Els que porten cabells blancs i recorden les campanyes de Deroulède, de Drumont i tants d'altres en pro de la revenja francesa, i els anys ferventíssims homenatges a París, al peu de l'Estàtua d'Estrasburg, ja saben a què atènyer-se en aquesta transcendental qüestió, com també ho saben els que veieren com la pau era l'aliada més provident del prodigiós progrés d'Alemanya — després de la guerra franco-prussiana — i com l'envejosa Anglaterra anava aïllant-la diplomàticament d'acord amb el gran patriota i diplomàtic francès Delcassé.

Mentre la pau que es preconitza a Ginebra hagi de fonamentar-se sobre tan monstruosos equívoc, resultarà sempre una pau precària, una falsa pau.

Per això dubtem que reixi la Conferència de Ginebra. I no solament falla per aquest cantó l'afer de la pau.

La qüestió del desarmament, que sembla la qüestió cabdal a resoldre a Ginebra, no té pas solució, a menys que francesos i anglesos canviïn de pell.

Per això dubtem que reixi la Conferència de Washington sobre desarmaments navals, i miri's al mateix temps la gran parada naval que el socialista governant d'Anglaterra, Ramsay Mac Donald, féu en obsequi dels honorables representats estrangers de la Conferència de Londres, fa pocs dies, per espaordir-los (com s'espaordiren fins el punt de protestar del fet tota la premsa francesa), i podrà formar-se idea de com estan les coses per encarrilar-se pacíficament. I no diguem res de l'actitud de la dita premsa quan es parla de desarmaments terrestres. "França no pot desarmar-se". "La millor garantia de la pau del món la constitueix el milió d'homes que té França en peu de guerra". "França no desarmarà fins que la seva seguretat sigui absolutament garantida". Aquests són textos literals dels diaris francesos.

Els anglesos no entenen d'indirectes, però saben parlar clar quan convé. I referent a aquesta seguretat diuen que no volen garantir-la; que basta que ho faci la Societat de les Nacions.

D'ací i d'allà

No es pot negar que la nostra policia té una sagacitat extraordinària.

Ha descobert que els atracadors de l'editor Maucci són vegetarians.

No comprenem com uns homes tan frugals es dediquen a un ofici que s'ha de suar tant... quan els persegueixen.

No els sortiria més a compte anar pels camps i robar unes quantes cebes i pastanagues?

Es ben veritat que els homes no saben mai el que els convé!

No sabem qui és l'autor d'aquests documents històrics que es publiquen en alguns pobles de Catalunya.

Es molt natural que hi hagi ciutadans partidaris del nou partit, el que no es comprèn és que es redactin documents pintorescos.

Uns senyors de Sant Boi han publicat un document que acaba així: *Y los crímenes son sencillamente crímenes, nada más que crímenes.*

Aquesta definició del crim ens recorda aquell personatge d'una comèdia molt coneguda que exclama sentenciosament: "Perquè un pare... sempre és un pare".

Diu un diari que un jutge invità a un testimoni a treure's el barret i que aquest contestà que no se'l treia perquè dormia amb el barret posat.

A casa nostra, desgraciadament, són molts els que dormen amb el barret posat.

Veureu que entren a una sala d'espectacles quan el teló ja és enlaire, amb el barret fins a les orelles. Travessen la sala, passen per davant de senyores, s'asseuen còmodament i després es descobreixen.

Aquests espectacles únicament es venen en els pobles incultes.

I no parlem de la gent que acut a les exposicions! Són molt pocs els que tenen l'atenció de descobrir-se.

No podem tenir molta noblesa, però, en canvi, tenim molts

Com ja saben els nostres llegidors, han estat desestimades les instàncies de la Mancomunitat demanant el servei de telèfons urbans.

Si haguessin estat uns altres homes els que haguessin signat les instàncies alludides, els panxa-contentes haurien exclamat: Ah! que en fan de mal els extremistes.

Voleu un home de més bona jeia que el senyor Sala?

No és un tros de pa de pessic amb confitura de cabell d'àngel?

Els panxa-contentes han patit sempre de miopia intel·lectual.

La preocupació del públic decent contra els abusos de la moda estiuenca femenina ha pres estat com si diguéssim, a tot arreu.

La veu dels Prelats condemnant-les i castigant seriosament les dones que s'atreveixen a ostentar en els temples aquesta moda, han remogut profundament la consciència del poble.

Les dones mundanes i no cal dir que les que sense ser-ho imiten la seva lleugera vestimenta, s'han adonat d'aquest moviment honrat de l'opinió i de les protestes i comminacions episcopals i procuren escapolar-se i fer-se fonedisses allà on jutgen que poden ésser motiu d'escàndols o mal vistes.

Fa pocs dies que al cancell d'una església veiérem sortir-ne una damisella verament elegant, treient-se despreocupadament un sac de seda, posant-se'l al bras, i quedant poc menys que en camisa, como van moltes dones aquest istiu pels carrers.

Aquesta protesta fins ara muda de l'opinió contra les modes impúdiques, comença a parlar...

Si les audàcies de la moda prosequeixen, tal volta veurem protestes més efectives que fins al present.

Les dones no tenen dret a anar quasi despullades per les vies públiques. S'ens diu que l'altre dia una d'elles segurament no portava més que els xapins, les mitges i una camisa volandera.

Si es complissin certes ordenances municipals i algunes disposicions governatives, les tendes de robes no farien tan migrats balanços com fan d'uns anys ençà.

Noticiari

ESPANYA

A la darrera sessió celebrada pel Consell directiu del Retir Obrer, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, entre altres acords, s'adoptaren els següents:

Collaborar en la nova edició que fa l'Institut de Previsió de la compilació del règim legal del retir obrer, aportant les interpretacions del Patronat Social de Catalunya; prosseguir els assaigs experimentals a Mataró de l'aplicació del retir obrer als treballadors del camp amb llur concurs, mentre altres Caixes col·laboradores experimenten diversos procediments amb el mateix objecte; difondre el curs d'assegurança obrera com a síntesi del realitzat i del progrés gradual projectat en el retir obligatori i contribuir respecte al règim general amb l'atent estudi a Catalunya del desenrotllament de la realitat social i d'experimentació professional d'avanç.

A aquests efectes, l'Institut que està intensificant la col·laboració amb les Caixes Regionals ha reconegut ésser necessari, per a la seva missió a Catalunya, al seu conseller delegat, com a representant desde 1909, de la Caixa Catalana de Pensions, així com de l'Institut, com del president, general Marvà, que actua en nom de la governació de l'Estat en el règim de Previsió Social.

—Hem rebut el Programa del Certamen Periodístic que per als Seminaristes de tot Espanya ve organitzant anyalment la Institució *Ora et Labora*, de Sevilla, des del 1908 amb tant d'èxit. El temari és de molta actualitat.

—El governador de Saragossa ha donat ordres als agents de l'autoritat perquè detinguin incontinenti a qui, sigui qui sigui, molesti a les dones en la via pública.

—Al Congrés de Cooperatives que ha de celebrar pròximament a la ciutat de Gand l'Aliança Cooperativa Internacional, hi assistirà el president de la Comissió espanyola de l'Exposició Internacional de Cooperació i obres socials, senyor Salas Antón.

—Els estudiants catòlics de Salamanca han organitzat una curiosa Exposició Escolar que inaugurarà el Príncep d'Astúries en obrir-se el nou curs.

—El ministeri del Treball publica una Reial Ordre disposant que el càrrec de vocal nat de

la junta provincial i local de reformes socials, sigui exercit pel delegat regional del treball.

ESTRANGER

A Portugal han estat augmentats els sous a tots els funcionaris de l'Estat i les dietes dels diputats per causa de l'alarmant encariment de la vida. Qui pogués ésser funcionari o diputat portuguès!

—En alguns punt d'Itàlia, inclús a Roma, s'han celebrat manifestacions obreres, encaminades a obligar als amos a què respectin la jornada de vuit hores i que atorguin un augment de jornals proporcionant al cost de la vida cada dia més elevada.

Aqueixes aspiracions obreres són molt naturals i dignes de respecte; però els obrers deuen fer-se càrrec que les lleis econòmiques són inexorables: a major cost en la producció, o en la mà d'obra, major encariment dels productes i consegüent puja de preus. Per aquests camins el problema de la vida normal és insoluble.

—A Hannover (Alemanya) s'està celebrant un Congrés catòlic al qual assisteixen 150.000 persones i la flor i nata dels catòlics alemanys.

—A la Setmana Social que es celebrà a Rennes, el tema cabdal fou aquest: "El problema de la terra i l'economia nacional", estudiat i explicat per divuit dels homes socials més entesos de França. Presidí la Setmana Social el Cardenal Charost.

—La Conferència Internacional del Treball terminà les seves tasques aprovant un important projecte sobre el treball de nit a les fleques, un altre referent a la jornada de vuit hores i resolent en principi l'admissió de Rússia en l'O. I. T.

—La Joventut Catòlica de Bèlgica celebrarà un Congrés general (de llengua francesa) els dies 19, 20 i 21 del corrent. Segons notícies serà una manifestació tan grandiosa com profitosa per a l'acció social catòlica de Bèlgica.

—A Anglaterra encara hi ha més d'un milió d'obrers sense feina. Per posar-hi remei les vagues es multipliquen, essent algunes d'elles importantíssimes. És veu que ni governant els obrers resulta encertada i fecunda la política del treball. Altres i altes raons hi haurà que siguin la causa d'aquest desgavell.

—L'organització dels obrers es veu ara facilitada pel Govern civil, que aprova de pressa els reglaments que se li presenten. És una tasca que no els caldrà fer a certs elements socials quan la necessitin.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons.

304(05)/06 71/65

fol

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana*, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales*, pel R. P. Lluís Chabaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España*, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Las casas baratas*, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista*, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pesetes 3.
- La mutualidad escolar*, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España*. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de "El Social"*. Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.
- Anuario Social de España*. Any I, 1915-1916. Pesetes 5.
- Anuario Social de España*. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.
- Anuario Social de España*. Ptes. 5.

FASCICLES

- Encíclica Rerum Novarum*, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'10 ptes.; 25 exemplars, 2 ptes.; 50 exemplars, ptes. 3; 100 exemplars, ptes. 5.
- Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante los años 1910 al 1914*, per M. Sastre. Pesetes 5.
- La Esclavitud Moderna*, per M. Sastre. Ptes. 3'50.
- La defensa de la Familia*, per R. Rucabado. Pesetes 0'50.
- Angoixes Socials*, per R. Rucabado. Ptes. 3'50.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'10; 100 exemplars, ptes. 9.
- Sobre los estudios sociales*. Allocució del Nunci de Sa Santedat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Ac-*

- ción Social Popular*. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción*, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pesetes 0'50.
- Deberes del momento presente*, per l'Exm. i IHm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- Las Ligas de Compradores*, pel Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo?* Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.
- Un apóstol de las uniones profesionales*, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.
- ¡Tú serás Rey!*, per Dario. Ptes. 0'50.
- El nuevo censo electoral social. Registro de Asociaciones profesionales y entidades económico-sociales*. Ptes. 0'20.
- Elección de vocales de representación social en las juntas de Reformas sociales*. Ptes. 0'20.
- ¿Ladrones los socialistas?* Qüestió discutida per C. A., revolucionari social. Un exemplar, pesetes 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1.000 exemplars, ptes. 75.
- ¿Habrá siempre clases sociales?* Un exemplar, ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1.000 exemplars, ptes. 75.
- El partido obrero segons C. Alvarez*. Un exemplar, ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1.000 exemplars, ptes. 75.
- Lecturas sociales*: "Entre costureras", ptes. 0'05; "La enseñanza técnica", ptes. 0'05; "Lecturas", ptes. 0'05; "Del lujo", ptes. 0'05; "Habitaciones obreras", ptes. 0'05.
- El Flagell de la Blasfèmia*. Ptes. 0'50.
- El sindicat i el casino*. Ptes. 0'50.
- Models d'Estatuts i Reglaments per a obres socials*. Ptes. 0'05.
- Fulls, Himnes*.

De venda a ACCIÓ POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 167